

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL FINANSŲ MINISTRO 2007 M. LAPKRIČIO 29 D. ĮSAKYMO NR. 1K-348 „DĖL VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS 21-OJO STANDARTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 1K-128
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. lapkričio 29 d. įsakymą Nr. 1K-348 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 21-ojo standarto patvirtinimo“:

1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:

„Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 5 dalimi:“.

2. Nurodytu įsakymu patvirtintame 21-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Sandoriai užsienio valiuta“:

2.1. Pakeičiu 4 punkto trečiąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„**Valiutos kursas** – apskaitoje taikomas euro ir užsienio valiutos santykis, nustatytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu.“

2.2. Pakeičiu 5 punktą ir jį išdėstau taip:

„5. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme ir kituose viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose (toliau – VSAFAS).“

2.3. Pakeičiu 13 punktą ir jį išdėstau taip:

„13. Nepiniginių straipsnių tikroji vertė, nustatyta užsienio valiuta, perskaičiuojama ir apskaitoje registruojama finansinių ataskaitų rinkinio valiuta taikant tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį užsienio valiutos kursą.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas 20XX m. spalio 15 d. įsigijo JAV įmonės „X“, kurios akcijomis prekiaujama JAV vertybinių popierių biržoje, 20 000 akcijų (akcijos kaina – 15 JAV dolerių), kai JAV dolerio kursas buvo lygus 0,88 euro. 20XX m. gruodžio 31 d. viešojo sektoriaus subjektas, sudarydamas metines finansines ataskaitas, nustatė, kad akcijų vertė yra 16 JAV dolerių už akciją, kai 1 JAV dolerio kursas lygus 0,98 euro. Finansinės būklės ataskaitoje akcijos bus rodomos jų tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursu.“

2.4. Pakeičiu 16 punktą ir jį išdėstau taip:

„16. Valiutos kursų skirtumas pripažįstamas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį atliekamas įsipareigojimo perkainojimas.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas 20XX m. kovo 13 d. pasirašė karinės technikos pirkimo sutartį su užsienio įmone. Karinės technikos vertė – 300 000 JAV dolerių. Remdamasis sutarties sąlygomis, kovo 31 d. viešojo sektoriaus subjektas sumokėjo 100 000 JAV dolerių avansą. Remdamasi sutarties sąlygomis, užsienio įmonė perdavė karinę techniką viešojo sektoriaus subjektui, pasirašydama turto perdavimo–priėmimo aktą liepos 15 d. Likusi 200 000 JAV dolerių suma užsienio įmonei buvo sumokėta spalio 21 d.

Pirmoji ūkinė operacija apskaitoje registruojama kovo 31 d. – išankstinis mokėjimas registruojamas taikant kovo 31 d. euro ir JAV dolerio kursą (1 JAV doleris = 0,88 euro) – 88 000 eurų. Kadangi išankstiniai mokėjimai už turtą nėra priskiriami valiutiniams straipsniams, jie nėra perkainojami kiekvieną paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną iki turto registravimo apskaitoje dienos, t. y. iki 20XX m. liepos 15 d.

Antra ūkinė operacija apskaitoje registruojama liepos 15 d. – pasirašius turto perdavimo–priėmimo aktą. Ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas liepos 15 d. valiutos kursu (1 JAV doleris = 1,08 euro) $300\,000 \times 1,08 = 324\,000$ eurų kartu mažinant išankstinio mokėjimo sumą (88 000 eurų), registruojant mokėtiną sumą ir atitinkamai pripažįstant pajamas dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos (20 000 eurų). Mokėtina suma nustatoma taip: $300\,000 - 100\,000 = 200\,000$ JAV dolerių, ir registruojama 216 000 eurų suma. Susidariusi 200 000 JAV dolerių mokėtina suma priskiriama valiutiniam straipsniui, todėl ji perkainojama (perskaičiuojama) paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną iki tol, kol bus apmokėta.

20XX m. rugsėjo 30 d. JAV dolerio kursas buvo 1 JAV doleris = 1,18 euro. Registruojamos mokėtinės sumos sąnaudos dėl neigiamos valiutų kurso pasikeitimo įtakos $216\,000 - (200\,000 \times 1,18) = 20\,000$ eurų.

20XX m. spalio 21 d. – mokėjimo dieną – JAV dolerio kursas buvo 1 JAV doleris = 1,08 euro. Mokėjimo finansinių ataskaitų rinkinio valiuta suma yra $200\,000 \times 1,08 = 216\,000$ eurų. 20XX m. spalio 21 d. registruojamos mokėtinės sumos pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos $236\,000 - (200\,000 \times 1,08) = 20\,000$ eurų.“

2.5. Pakeičiu 20 punktą ir jį išdėstau taip:

„20. Kai valiutiniuose straipsniuose esančios sumos realizuojamos, t. y. kai viešojo sektoriaus subjektas atsiskaito už įsigytą turtą, gautas paslaugas, gauna turtą, paslaugas, už kuriuos buvo sumokėta iš anksto, grąžina gautą paskolą arba kai grąžinama viešojo sektoriaus subjekto suteikta paskola, perkainojant valiutinių straipsnių sumas dėl neigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos, pripažintų finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų suma registruojamos panaudotos finansavimo sumos ir pripažįstamos finansavimo pajamos. Finansavimo sumos pripažįstamos panaudotomis, kai patiriamos sąnaudos, tiek, kiek faktiškai viešojo sektoriaus subjektas sumokėjo, neatsižvelgiant į tai, kokia verte pirminio pripažinimo metu buvo užregistruotas įsigytas turtas, gautos paslaugos ir kt.

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas 20XX m. gegužės 28 d. gauna 100 000 JAV dolerių sąskaitą faktūrą už ilgalaikio materialiojo turto įsigijimą ir pagal sutarties sąlygas savo apskaitoje užregistruoja ilgalaikį materialųjį turtą tos dienos JAV dolerio kursu – $100\,000 \times 0,88 = 88\,000$ eurų – ir įsipareigojimą tiekėjui. Viešojo sektoriaus subjektas 20XX m. gegužės 29 d. pateikia mokėjimo prašymą dėl 118 000 eurų sumos, nes pastaruoju metu JAV dolerio kursas kyla.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (20XX m. birželio 30 d.) JAV dolerio kursas yra 0,98 euro, pagal kurį perskaičiuojama įsipareigojimo tiekėjui suma $100\,000 \times 0,98 = 98\,000$ eurų, atitinkamai 10 000 eurų didinant įsipareigojimo sumą ir pripažįstant sąnaudas dėl neigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos.

20XX m. liepos 5 d. viešojo sektoriaus subjektas gauna finansavimo sumą (118 000 eurų) ir perka 100 000 JAV dolerių (JAV dolerio kursas – 1,08 euro). Apskaitoje mažinamas įsipareigojimas tiekėjui (98 000 eurų), registruojamas pinigų sumažėjimas (108 000 eurų) ir sąnaudos dėl valiutos kurso pasikeitimo (10 000 eurų). Kartu viešojo sektoriaus subjektas įvertina, kokią finansavimo sumą, kaip nepanaudotą, turi grąžinti, t. y. iš gautos finansavimo sumos atimama išleistos finansavimo sumos įsipareigojimui padengti suma $118\,000 - 108\,000 = 10\,000$ eurų. Kartu sąnaudų dėl valiutos kurso pasikeitimo suma (20 000 eurų) pripažįstamos panaudotomis finansavimo sumos ir registruojamos finansavimo pajamos.

Šiuo atveju pripažinta panaudota finansavimo suma (108 000 eurų) nesutampa su įsigyto ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina (88 000 eurų), kadangi buvo pripažintos sąnaudos dėl neigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos 10 000 eurų (20XX m. birželio 30 d.) ir 10 000 eurų (20XX m. liepos 5 d.).

Pavyzdys. Viešojo sektoriaus subjektas 20XX m. kovo 28 d. gauna 100 000 JAV dolerių sąskaitą faktūrą už ilgalaikio materialiojo turto įsigijimą ir pagal sutarties sąlygas apskaitoje užregistruoja ilgalaikį materialųjį turtą tos dienos JAV dolerio kursu – $100\,000 \times 0,88 = 88\,000$ eurų – ir įsipareigojimą tiekėjui. Viešojo sektoriaus subjektas 20XX m. kovo 29 d. pateikia mokėjimo prašymą dėl 93 000 eurų sumos.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (20XX m. kovo 31 d.) JAV dolerio kursas yra 0,78 euro, pagal kurį perskaičiuojama įsipareigojimo tiekėjui suma $100\,000 \times 0,78 = 78\,000$ eurų atitinkamai

10 000 eurų mažinant įsipareigojimo sumą ir pripažįstant pajamas dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos.

20XX m. balandžio 5 d. viešojo sektoriaus subjektui pervedama finansavimo suma (93 000 eurų), viešojo sektoriaus subjektas perka 100 000 JAV dolerių (JAV dolerio kursas – 0,68 euro) ir apmoka tiekėjams skolą už įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą. Apskaitoje mažinamas įsipareigojimas tiekėjams (78 000 eurų), registruojamas pinigų sumažėjimas (68 000 eurų) ir registruojamos pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos (10 000 eurų). Kartu viešojo sektoriaus subjektas įvertina, kokią finansavimo sumą, kaip nepanaudotą, turi grąžinti, t. y. iš gautos finansavimo sumos atimama išleistos finansavimo sumos įsipareigojimui padengti suma $93\,000 - 68\,000 = 25\,000$ eurų. Šiuo atveju išleistą pinigų sumą atitinkanti finansavimo suma nesutampa su įsigyto ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina, kadangi buvo pripažintos pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos 10 000 eurų (20XX m. kovo 31 d.) ir 10 000 eurų (20XX m. balandžio 5 d.).

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nepanaudotos, neperduotos ir negrąžintos finansavimo sumos kartu su pinigų sąskaitoje eurais išreikšta užsienio valiutos suma įvertinamos taikant ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną galiojusį tos dienos užsienio valiutos kursą.“

Finansų ministras

Rimantas Šadžius